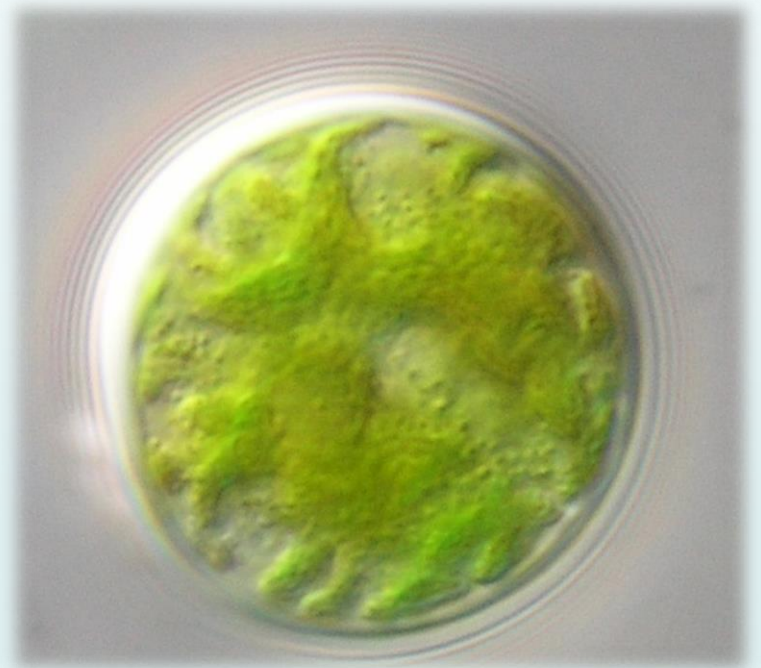
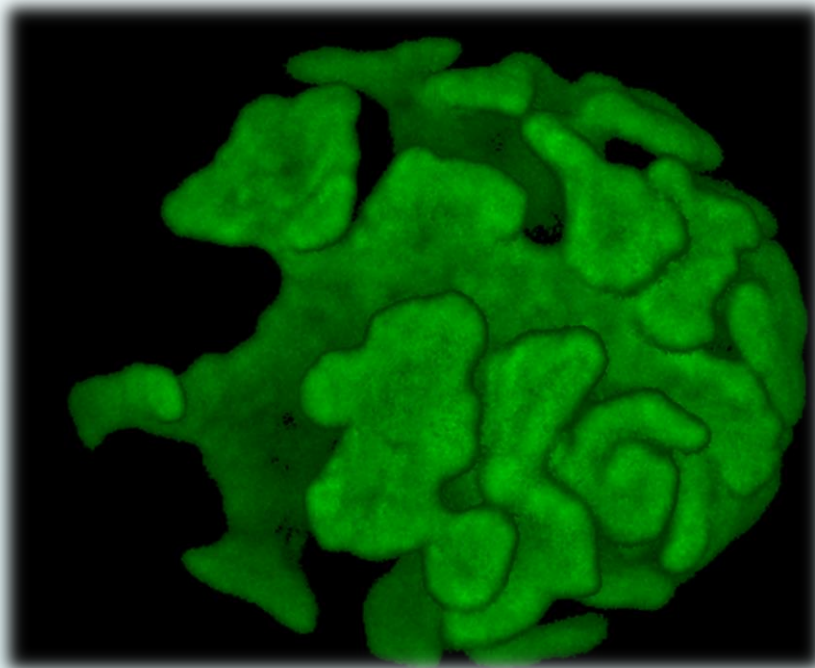

Jak se vyznat v diverzitě protist

aneb

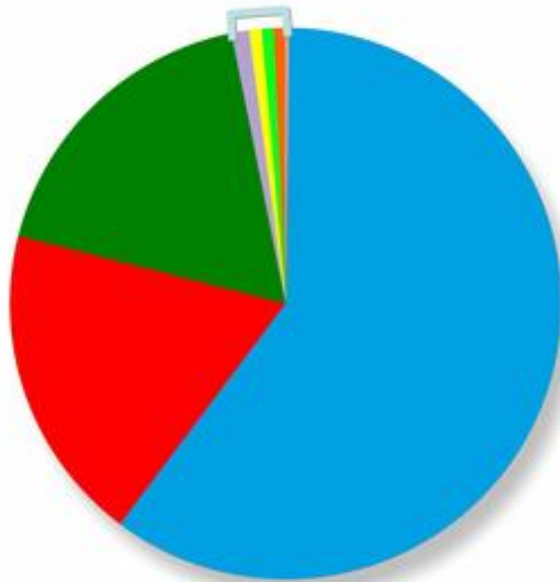
Vymezení druhových hranic na příkladu symbiotických řas

Diverzita protist

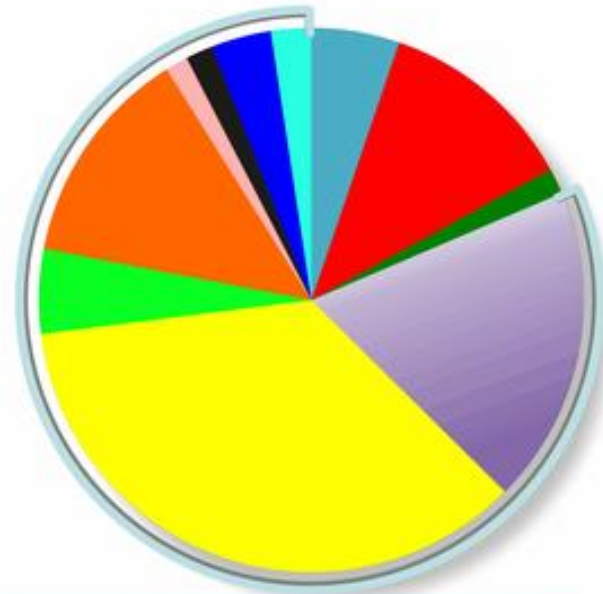
- Pawlowski et al. (2012): miliony druhů protist

A. Catalogued species
($N_{tot} \approx 2$ million)

Metazoa
Fungi
Streptophyta

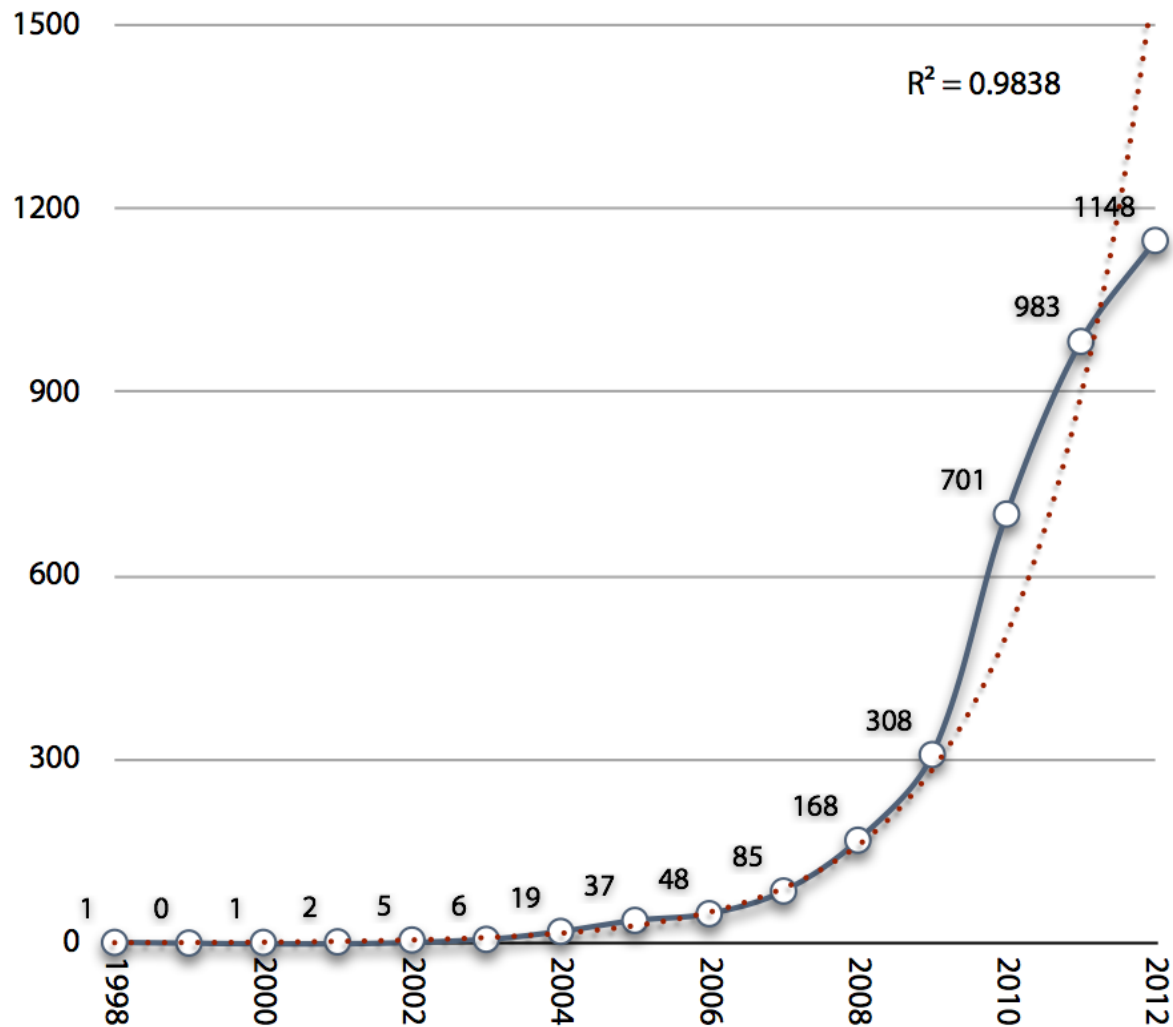
B. Environmental OTUs
(1430 18S V4 rDNA 97%)

Stramenopila
Alveolata
Archaeplastida
Rhizaria
Amoebozoa
Excavata
`Hacrobia`
Opisthokonta

PROTISTS

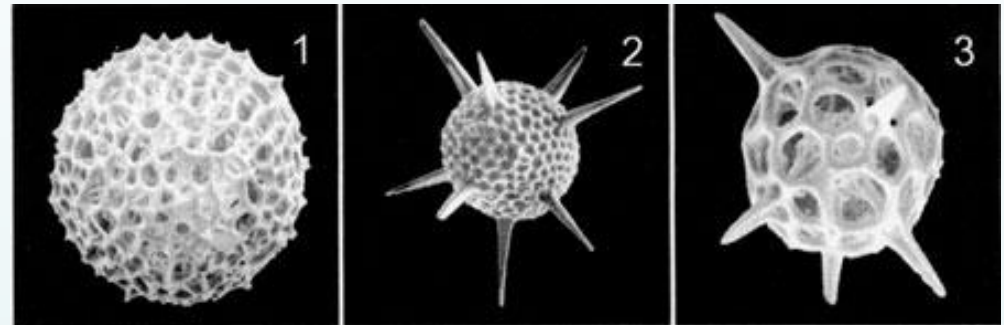
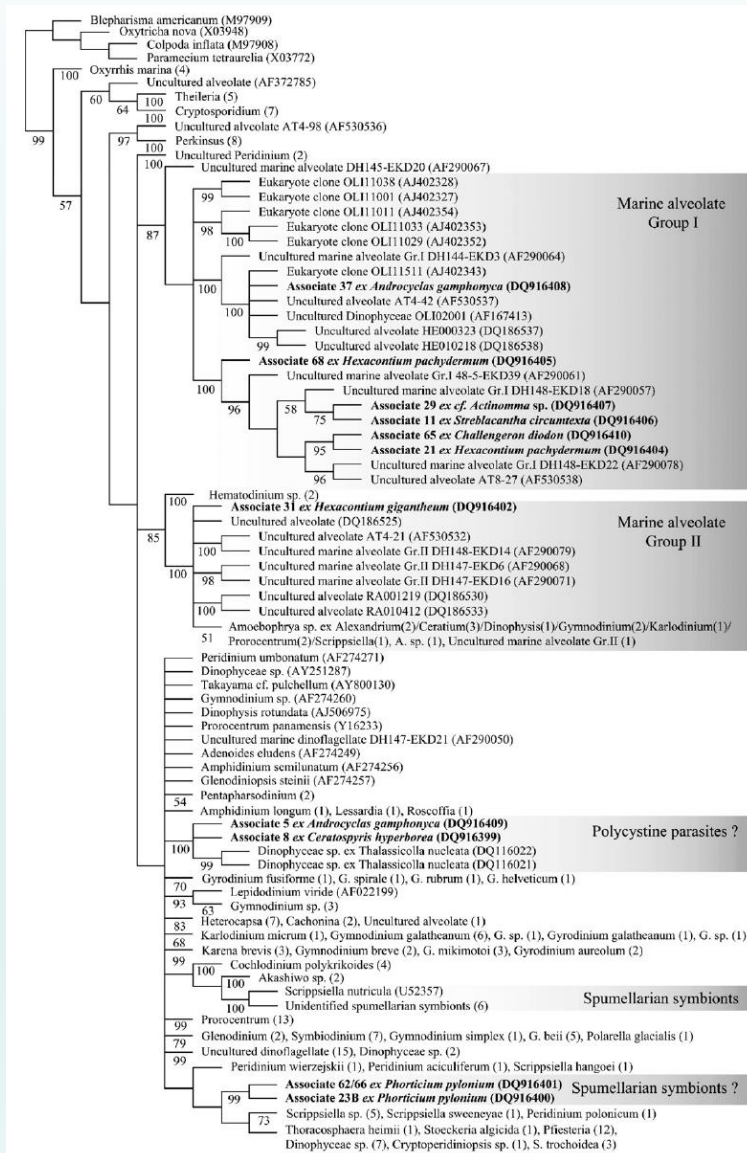
Environmenální sekvenace, metagenomika

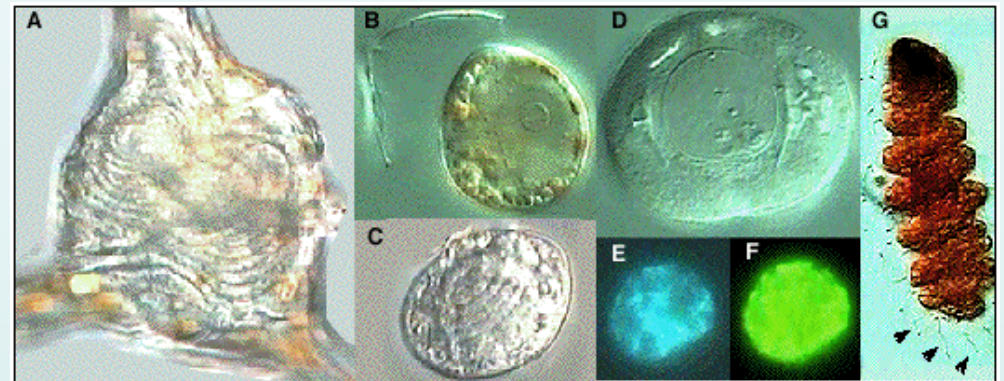
○ Published papers mentioning "Metagenomics" or "Metagenome" in PubMed

Studium diverzity protist

• Environmentální sekvenování SSU rDNA

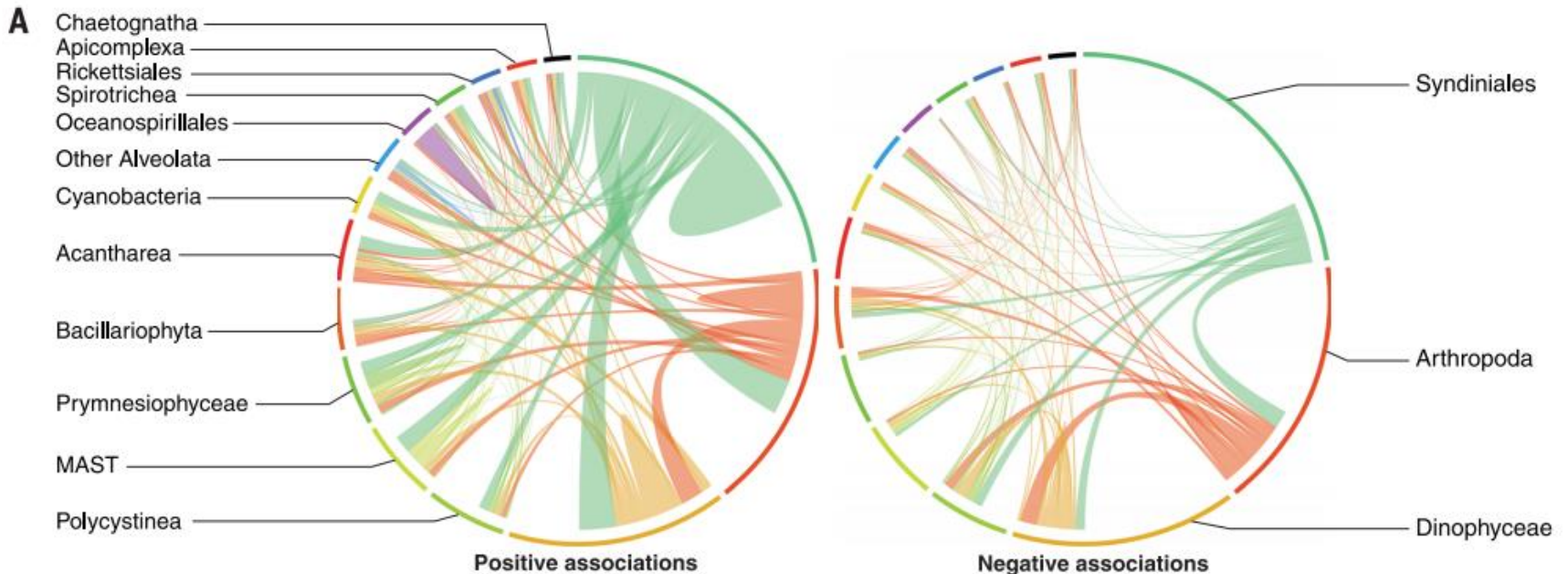
MAGI – symbionti Radiolarií

MAGII – paraziti obrněnek

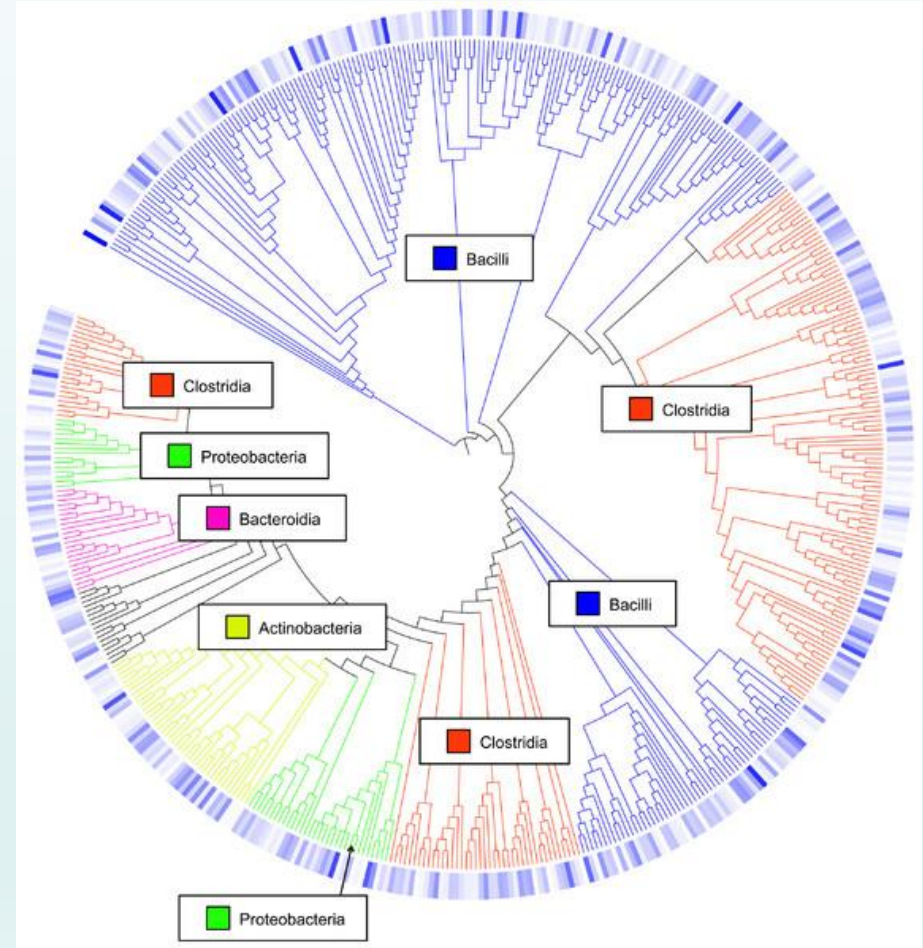
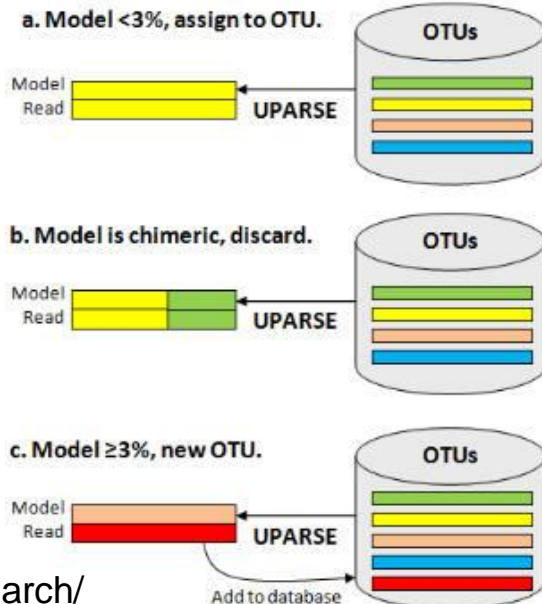
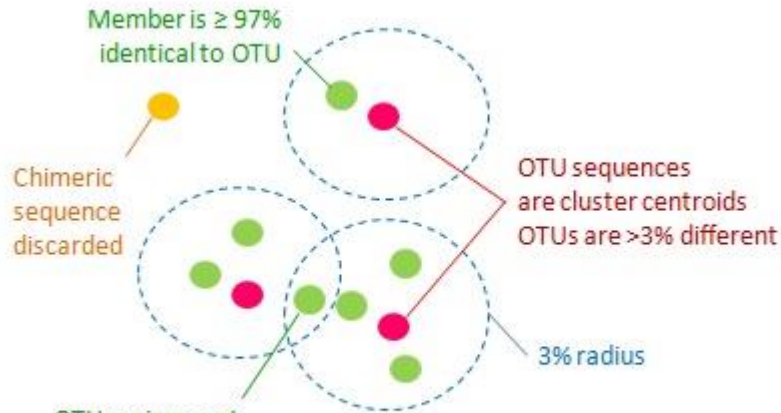
Dolven et al. (2007): *Protist*

Studium diverzity protist

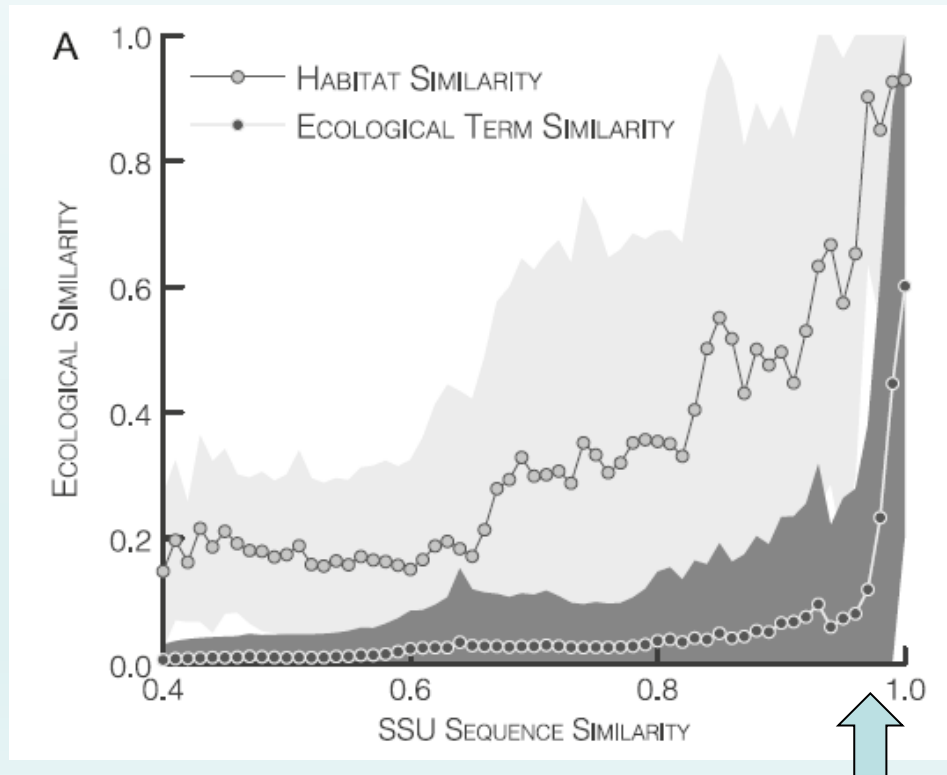
Studium diverzity protist

- OTU (operational taxonomic unit)
  - na základě podobností SSU rDNA sekvencí (97% podobnost)

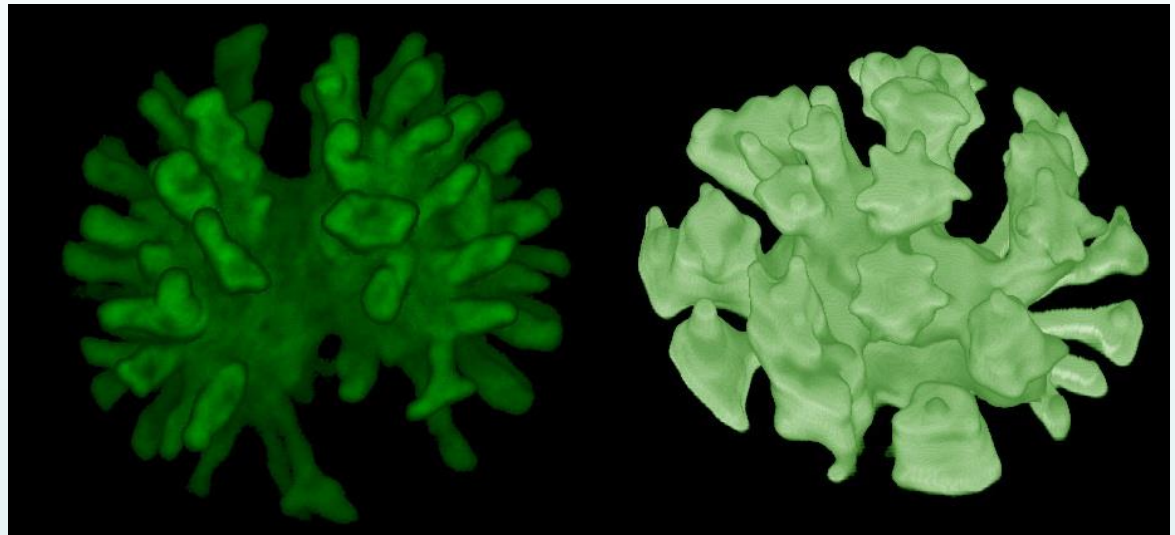
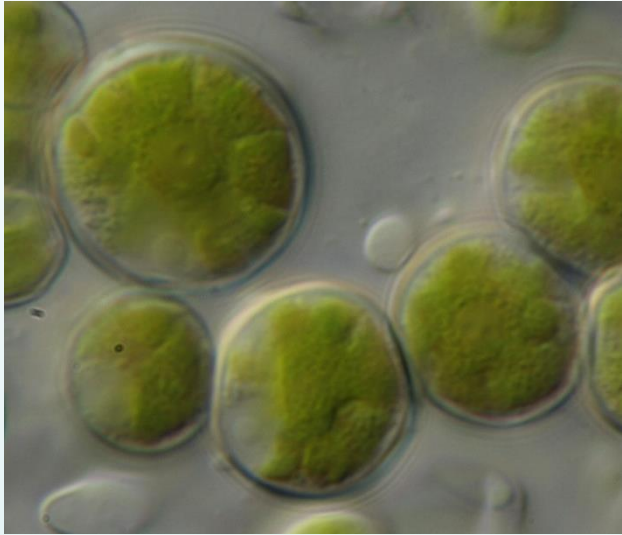
Studium diverzity protist

- OTU (operational taxonomic unit)
  - na základě podobností SSU rDNA sekvencí
- Je tato metoda vhodná pro definici druhů?

Diverzita lišejníkůvých fotobiontů

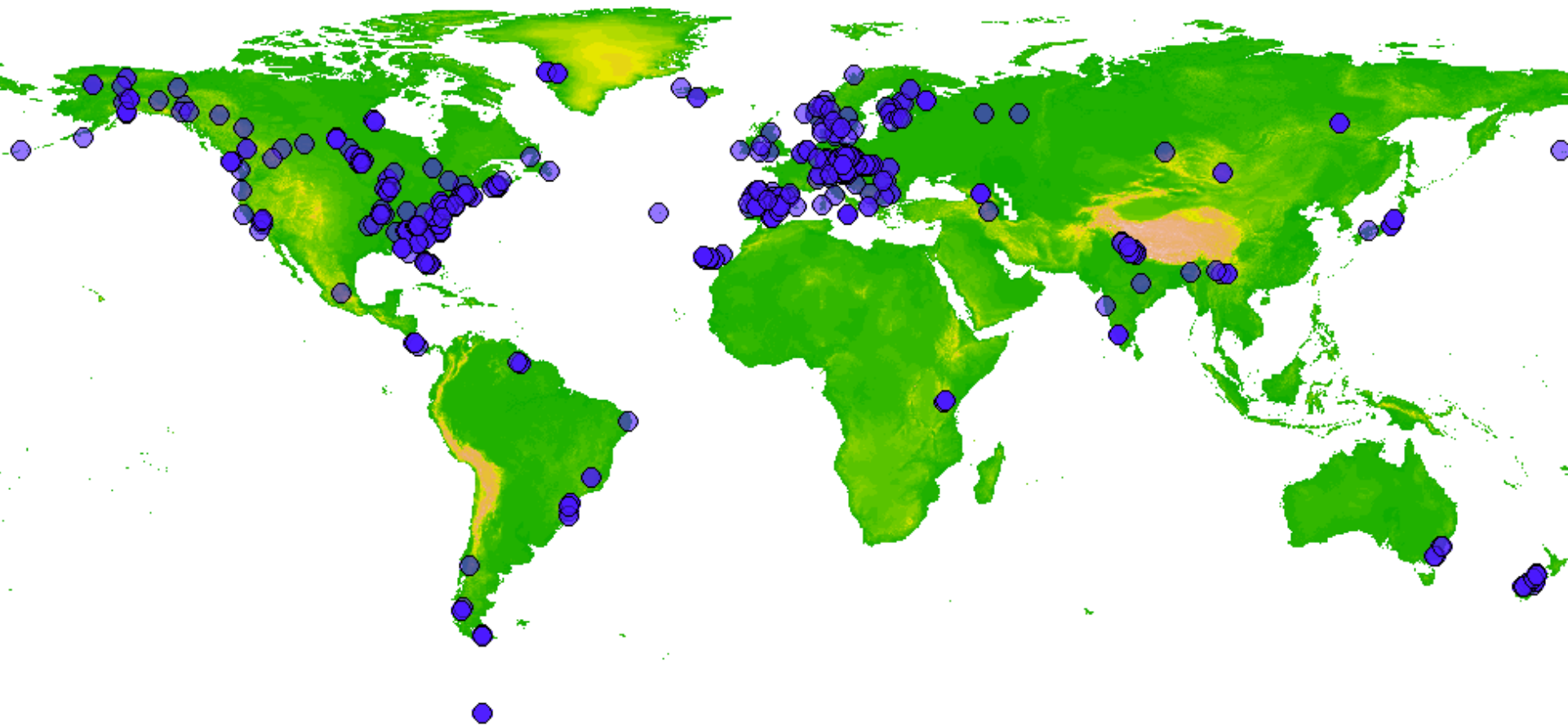
- *Trebouxia*, *Asterochloris*

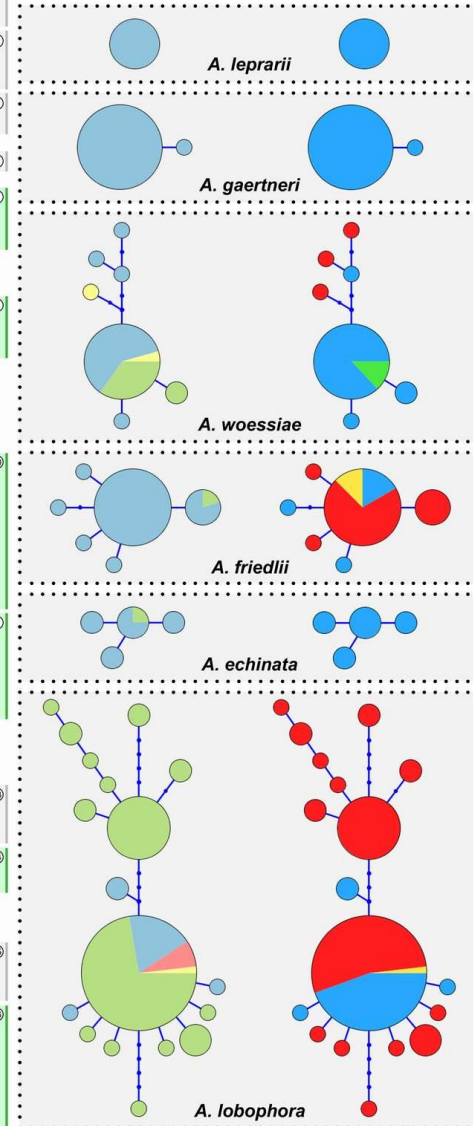
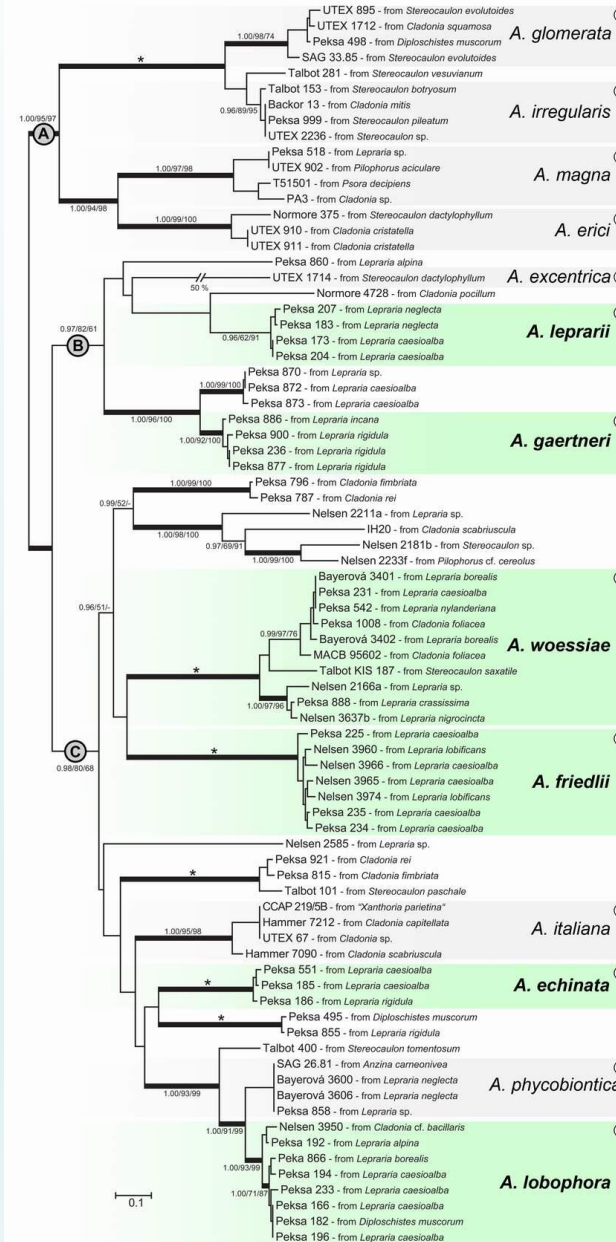
Diverzita lišejníkových fotobiontů

- *Trebouxia*, *Asterochloris* – celosvětový dataset

Symbionti lišejníků - definice druhů

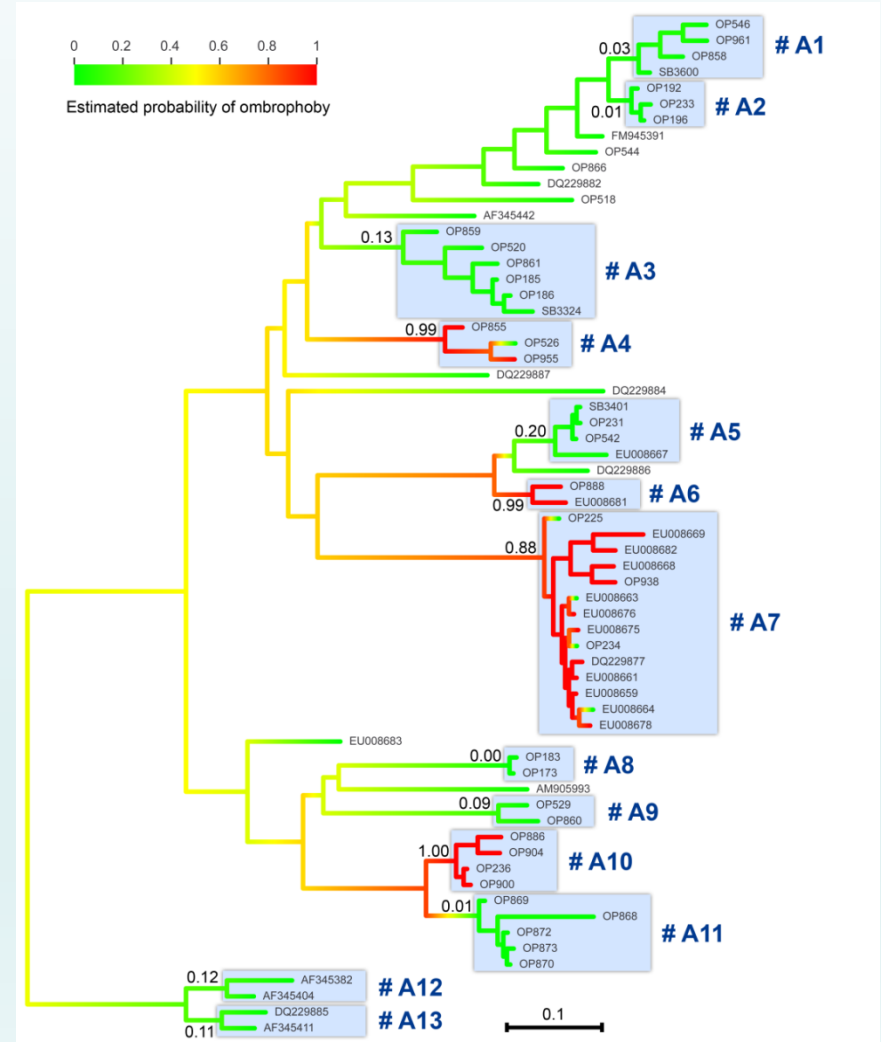
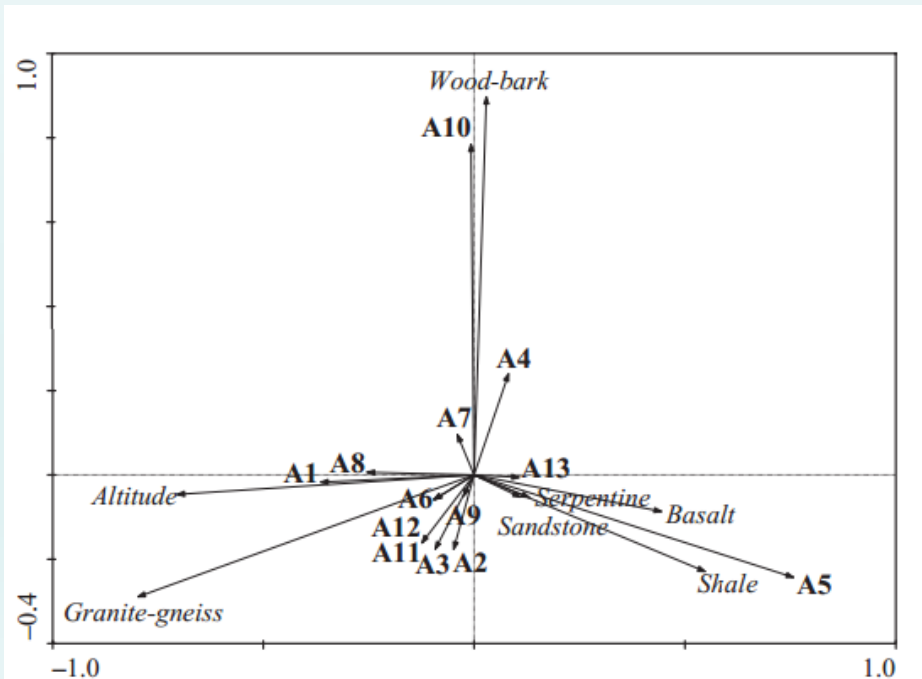
- molekulární data (ITS rDNA + actin)

Symbionti lišejníků - definice druhů

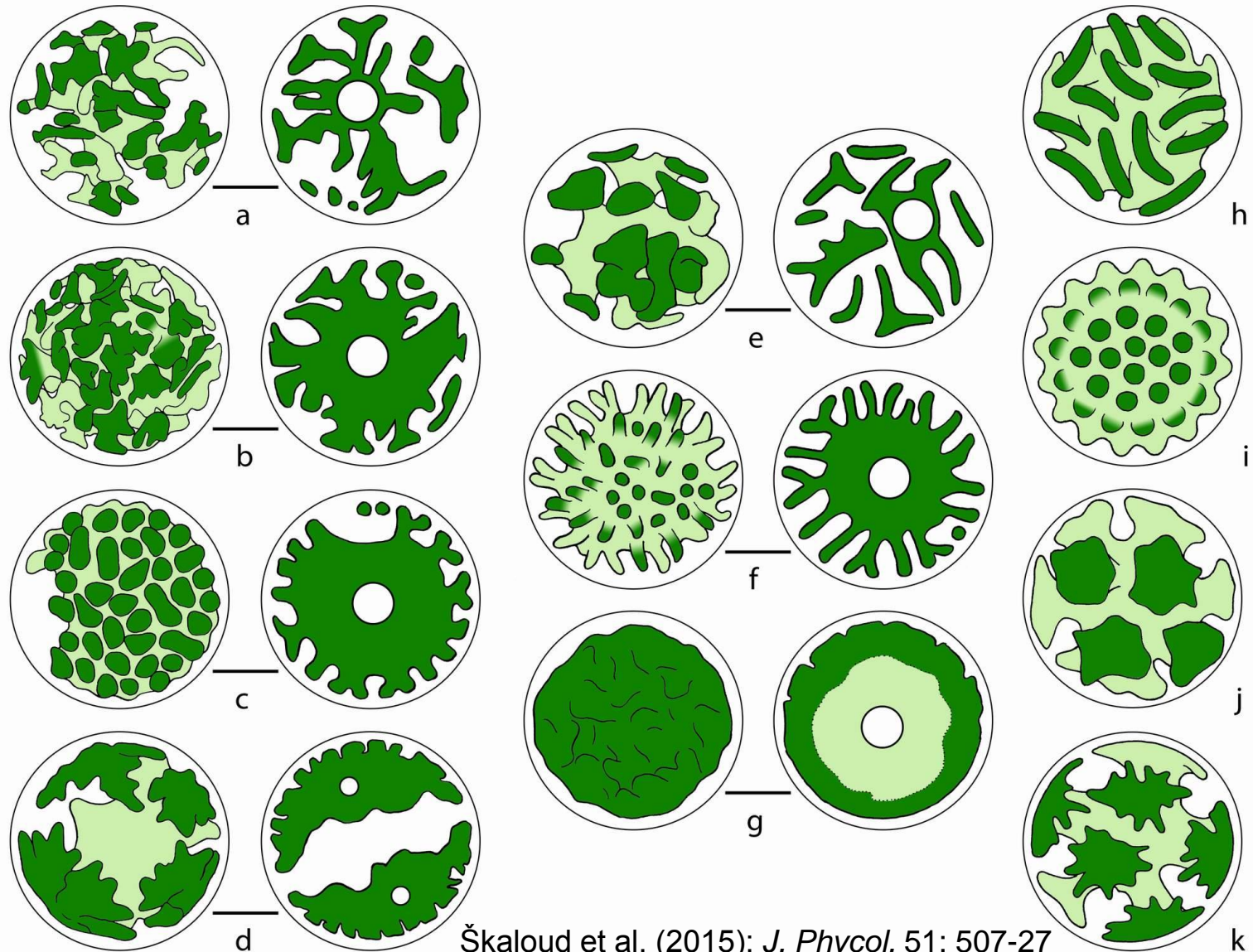
- ekologie...
  - substrátová specifita, nadmořská výška, ombrotrofie

Trait	Pagel's λ		
	λ	Likelihood ratio	P-value
Exposure to rain	0.946	1.53	<0.0001
Altitude	0.045	1.01	<0.0001
Substrate type	0.652	1.05	0.0011

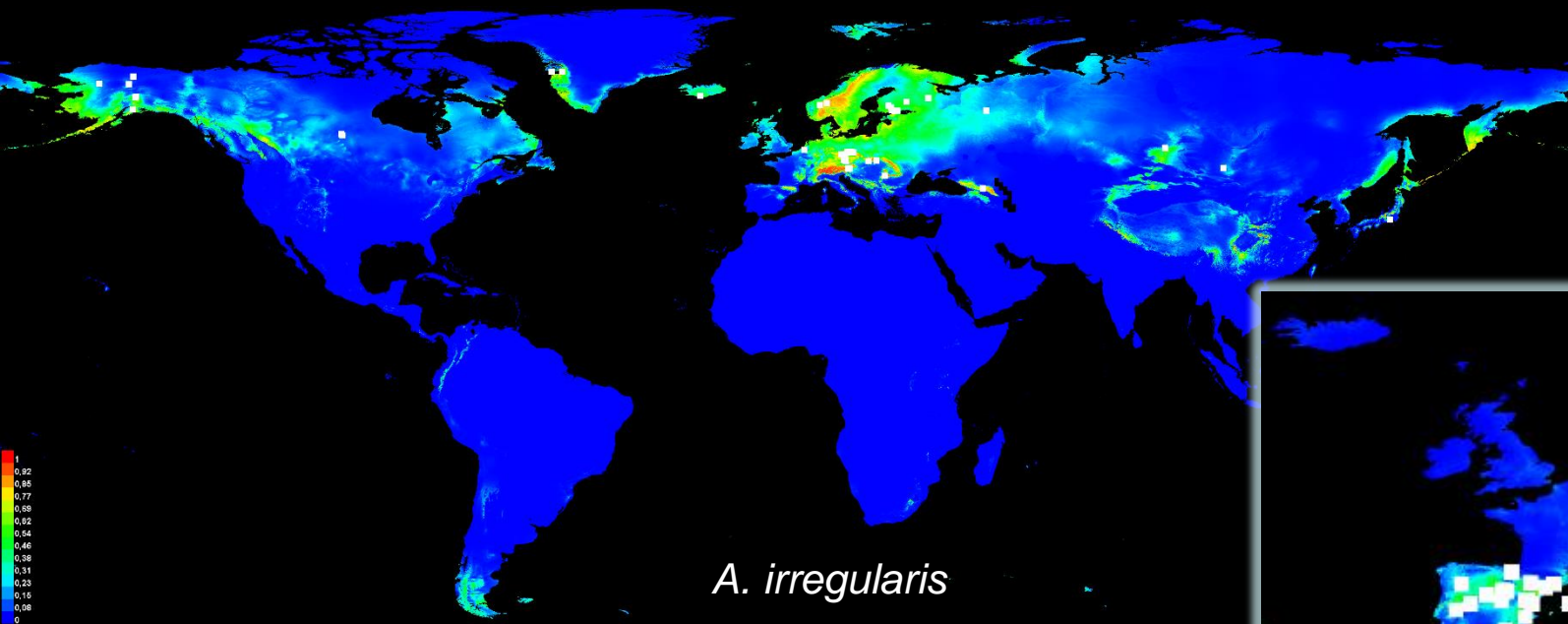

Symbionti lišejníků - definice druhů

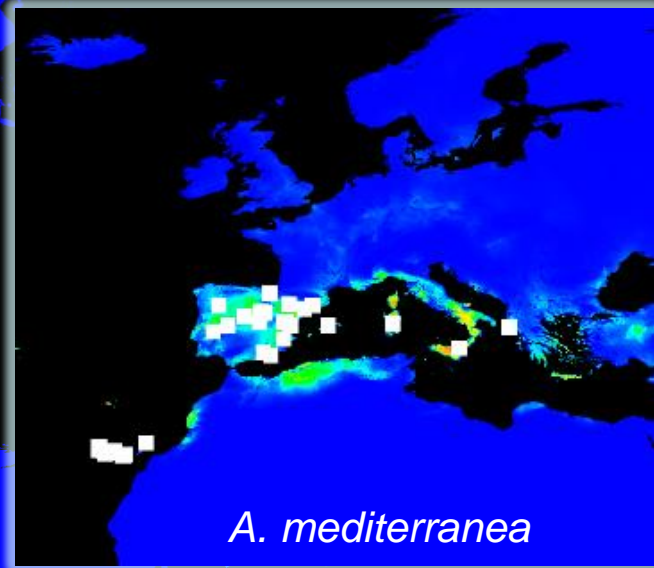
- morfologie chloroplastu

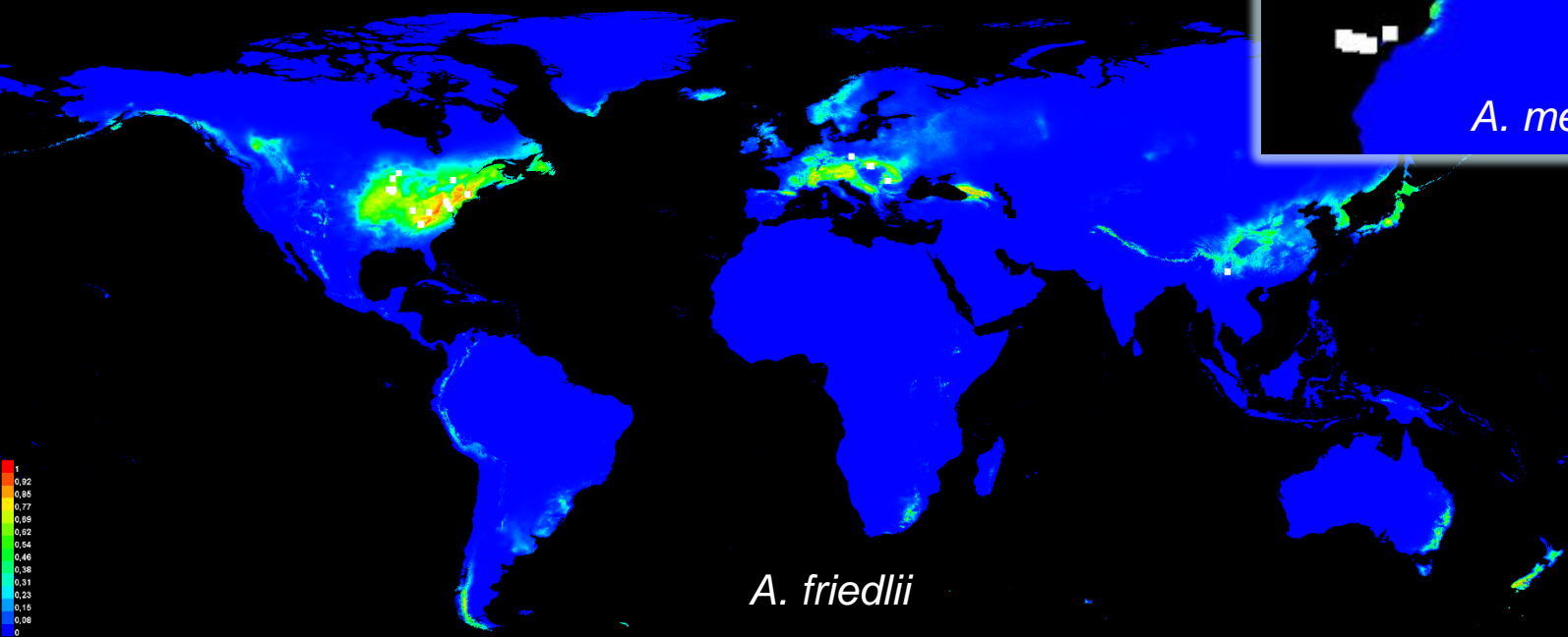
- biogeografie...

A. irregularis

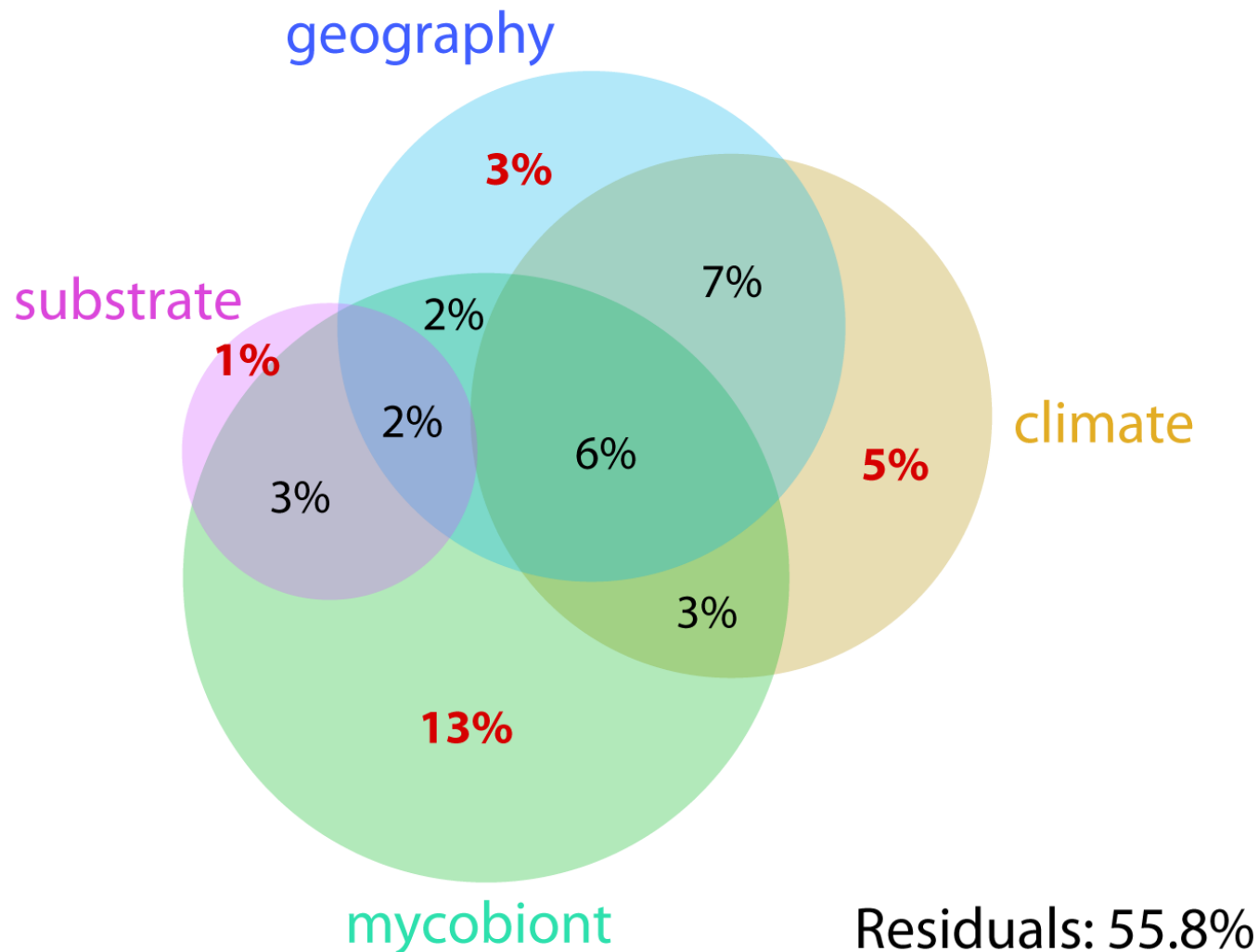
A. mediterranea

A. friedlii

Symbionti lišejníků - definice druhů

- selekce houbovým partnerem

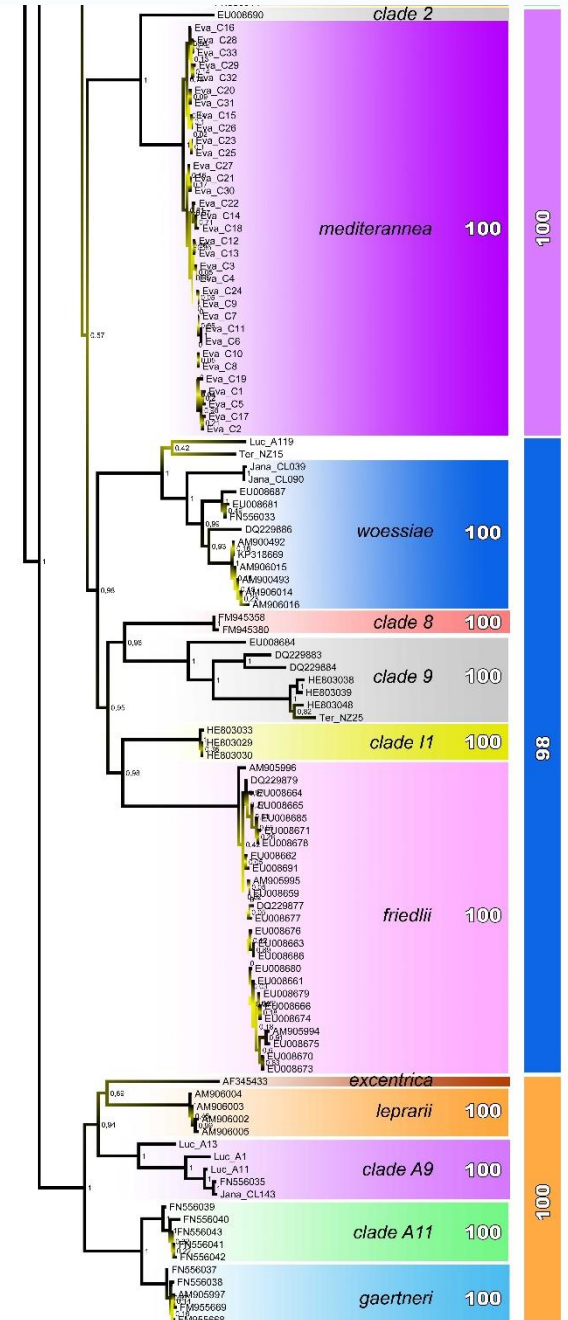
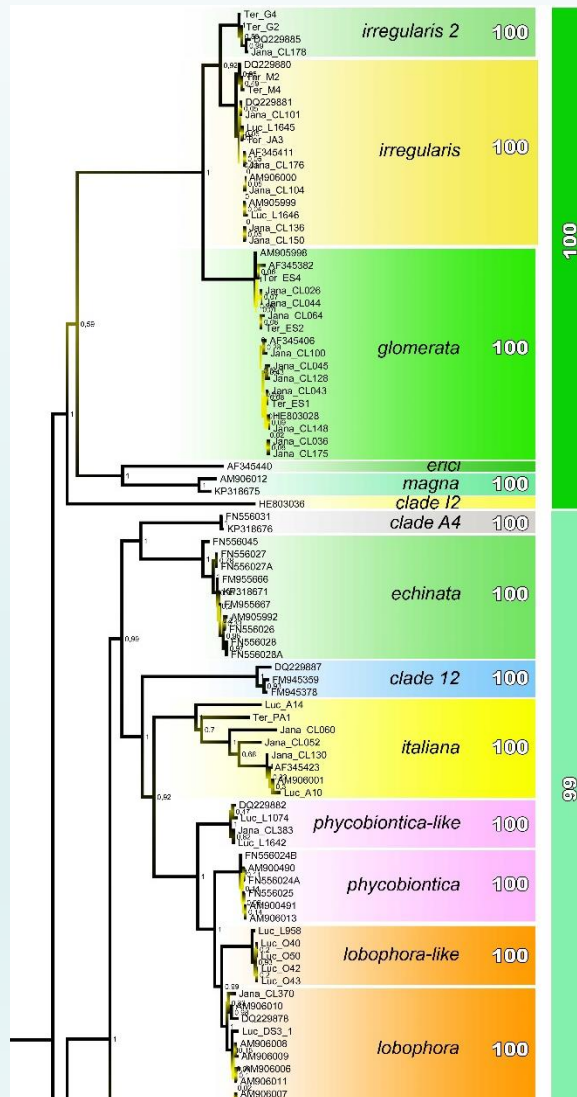

Symbionti lišejníků - definice druhů

- Symbionti lišejníků – definice druhů na základě několika nezávislých znaků:

- morfologie
- ekologie
- rozšíření
- preferencie k mykobiontům

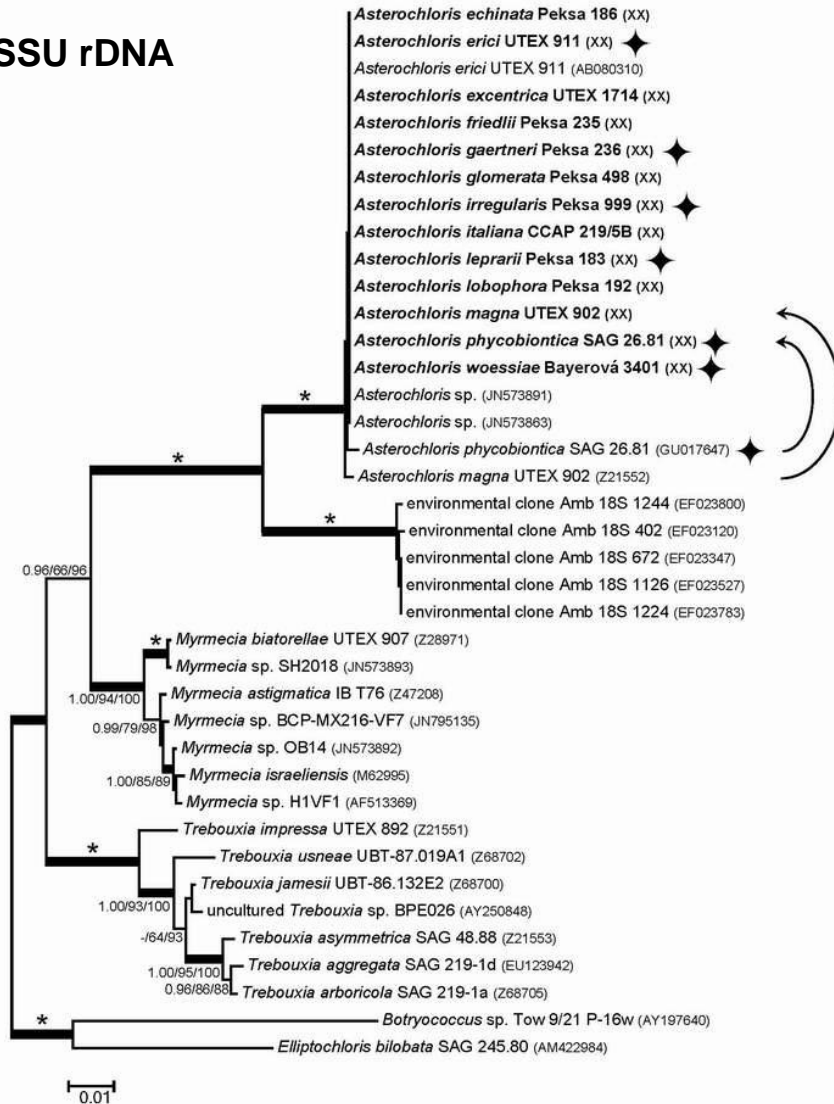
ML analýza konkatenovaných sekvencí ITS rDNA + intronů v genu pro aktin

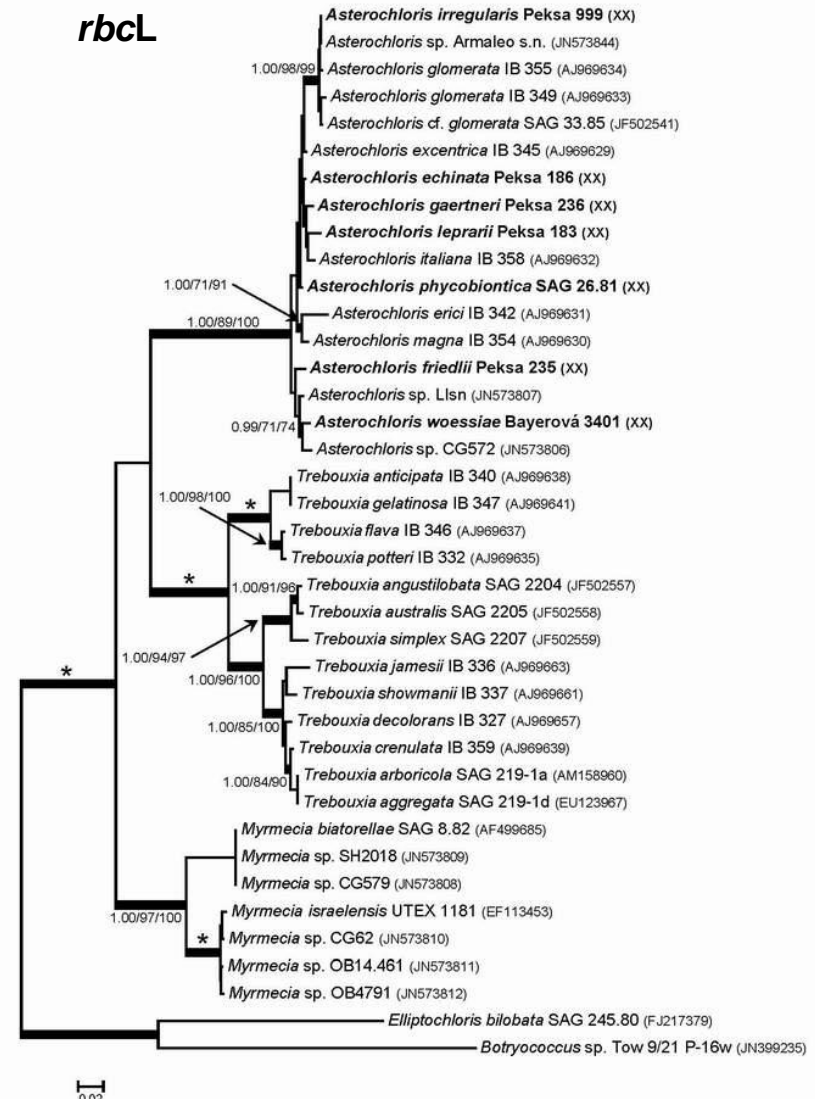
Symbionti lišejníků - definice druhů

- molekulární data

SSU rDNA

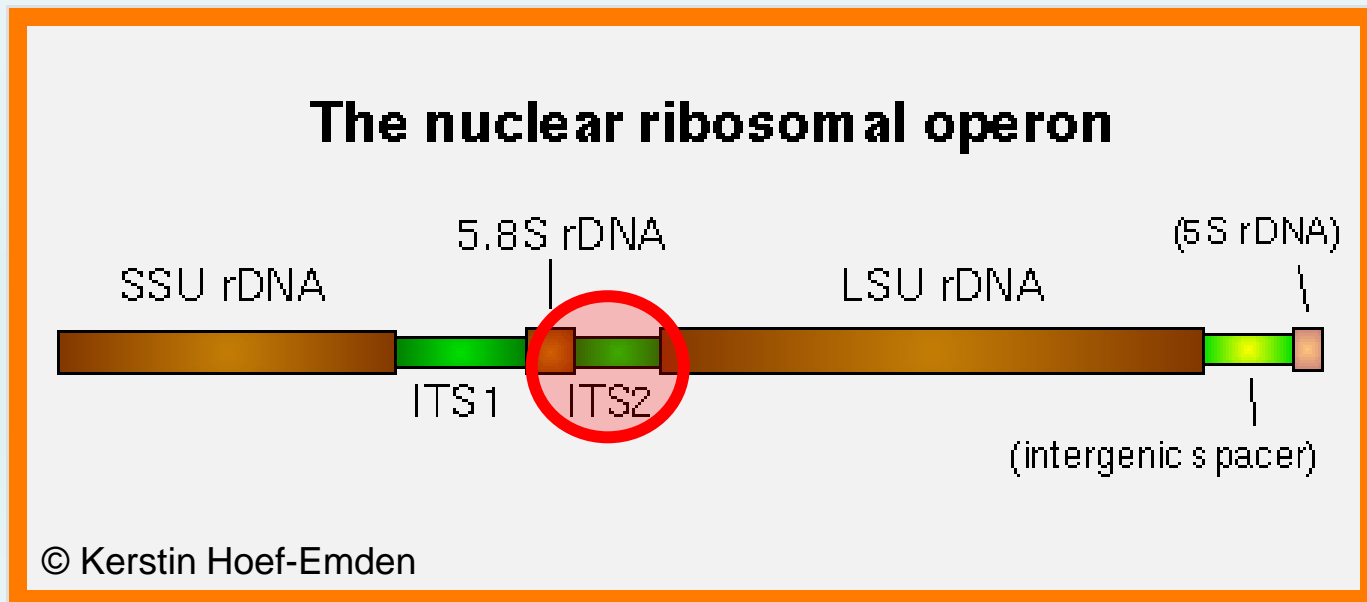
rbcl

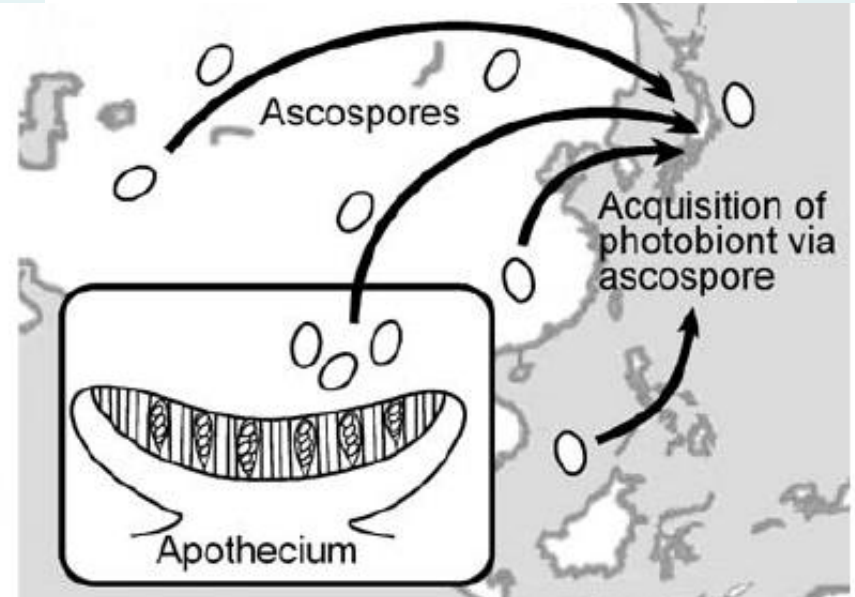
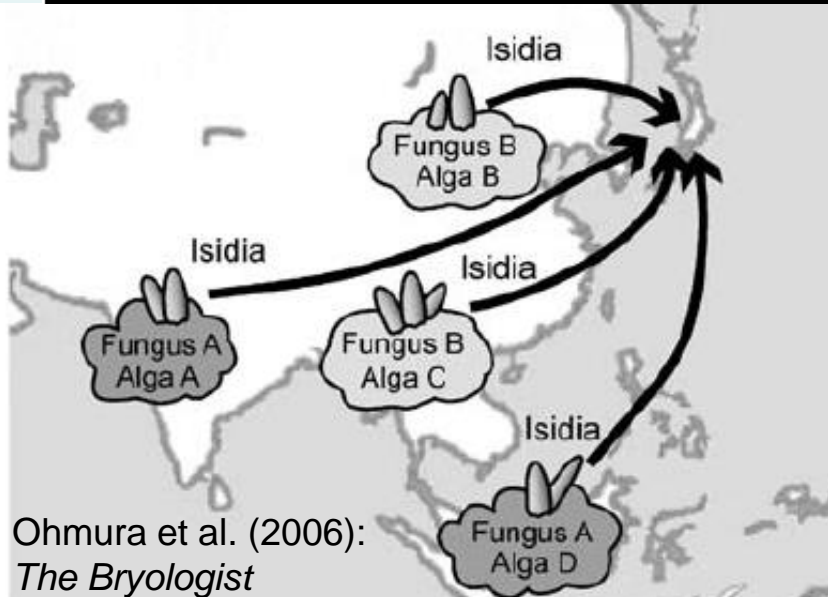
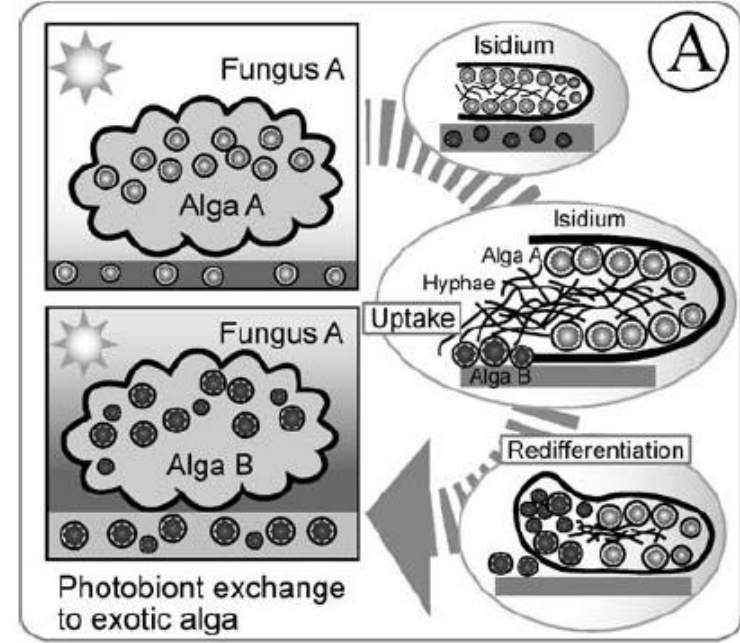
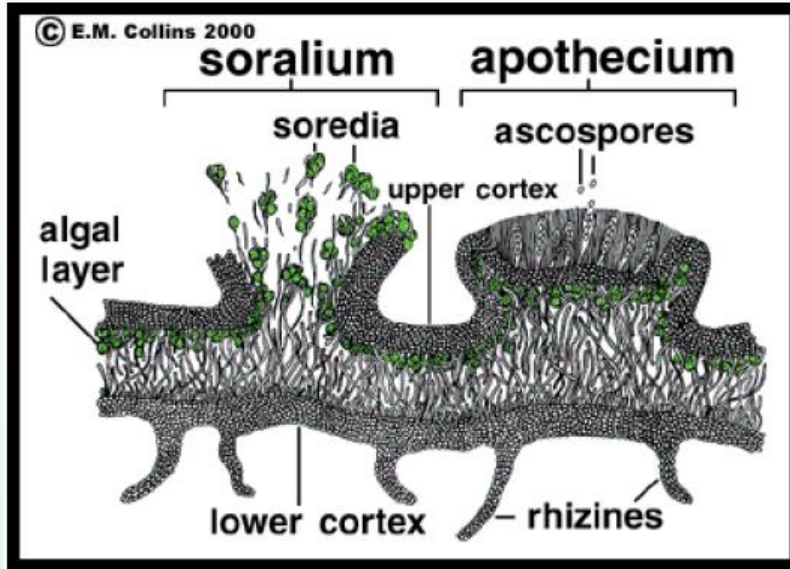
Diverzita lišejníkových fotobiontů

- Separátní, dobře definované druhy mohou mít shodnou 18S rDNA sekvenci!
- Celkové množství druhů může být mnohonásobně vyšší, než jsou naše aktuální odhady
- Kromě SSU rDNA je nutné využít i variabilnější úseky (ITS rDNA)

Diverzita lišejníkůvých symbiontů

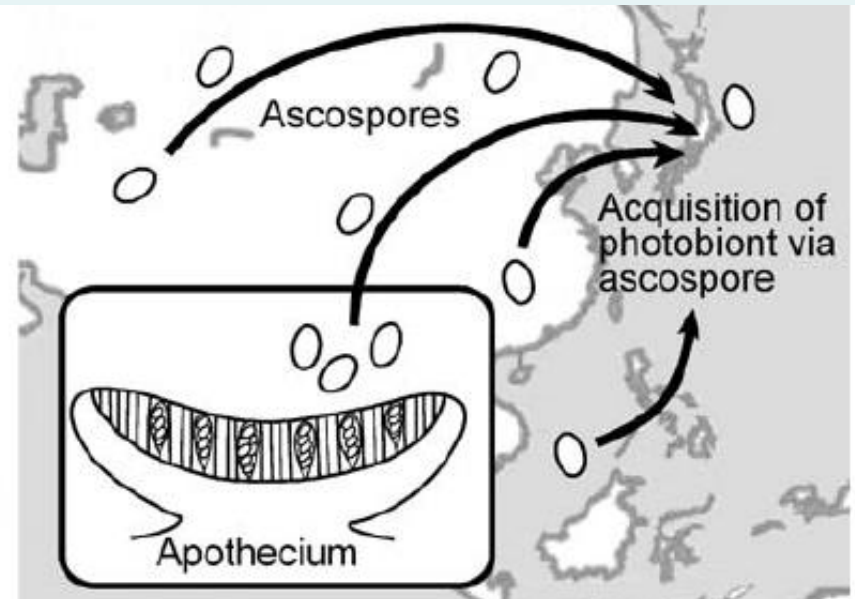
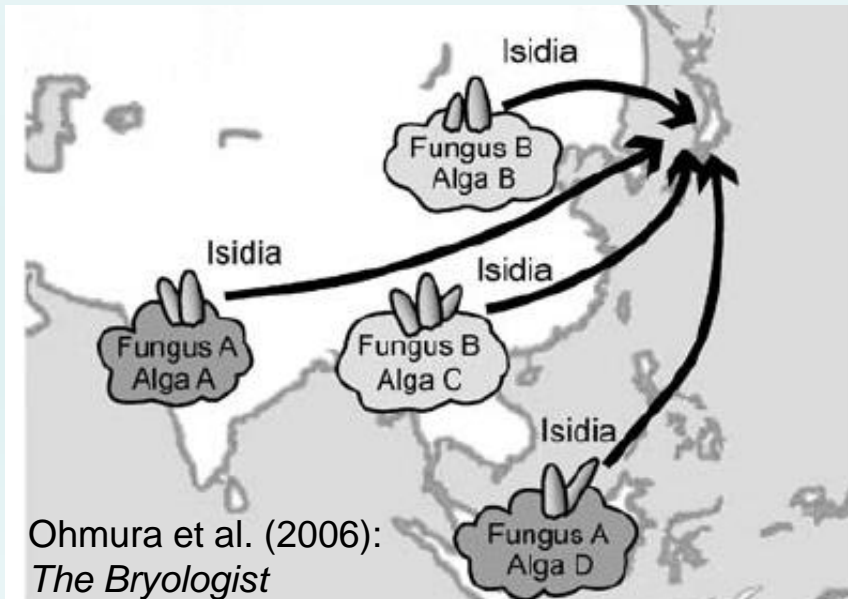
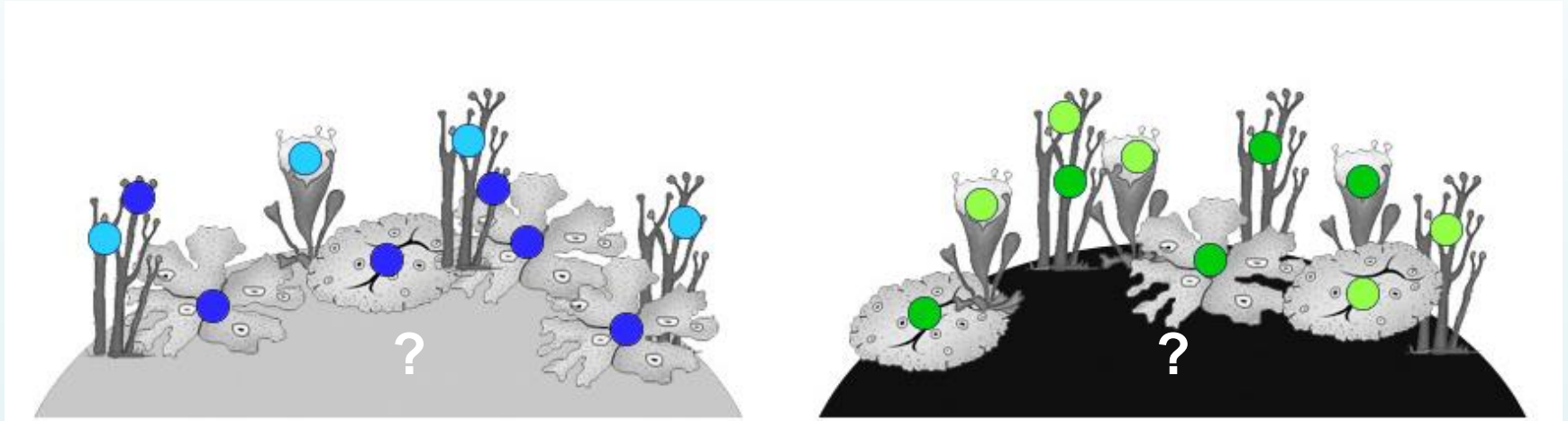
- Vznik symbiotické interakce

Ohmura et al. (2006):
The Bryologist

Diverzita lišejníkůvých symbiontů

- Vznik symbiotické interakce = environmentální sekvenování lokální diverzity symbiotických partnerů (mykobionti, fotobionti)

Ohmura et al. (2006):
The Bryologist

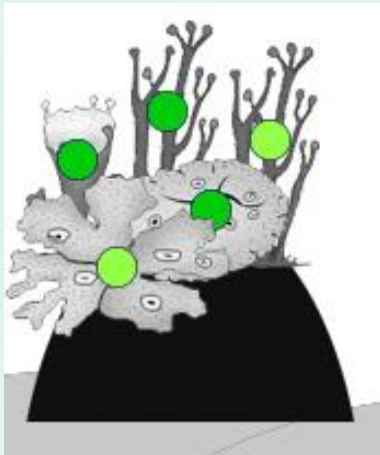
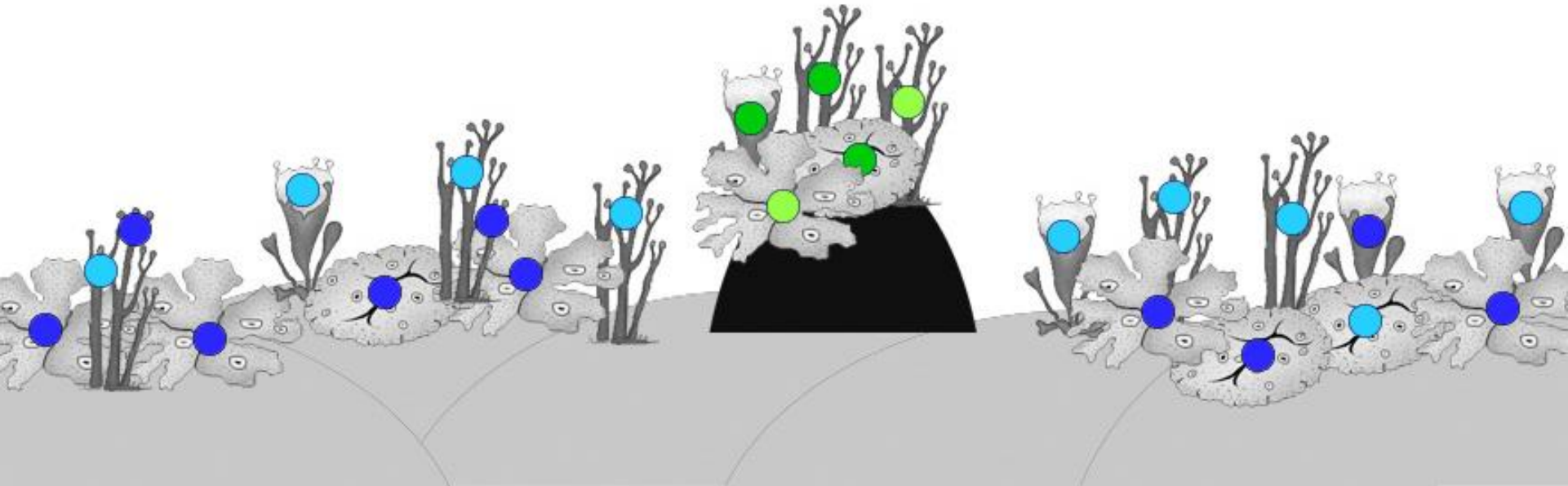
Diverzita lišejníkových symbiontů

- Vznik symbiotické interakce (pískovec, beton)

Diverzita lišejníkových symbiontů

- Vznik symbiotické interakce

lišejníkové stélky:

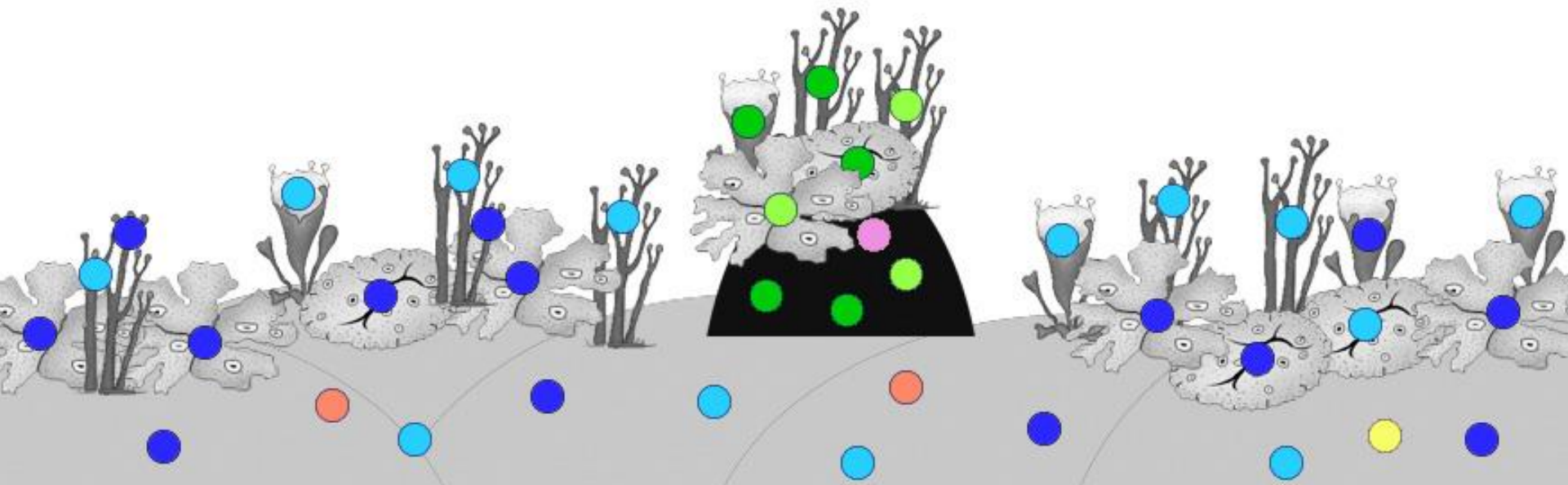
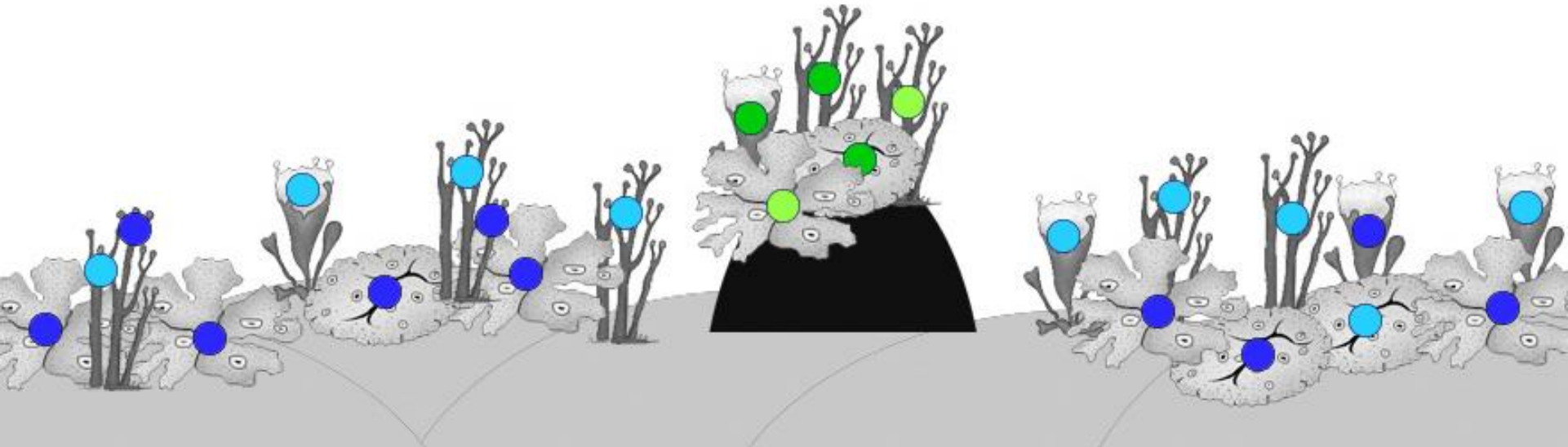
- 7 druhů mykobiontů, 5 druhů fotobiontů

environmentální sekvenace (4300 velmi kvalitních sekvencí):

- 56 druhů mykobiontů, 24 druhů fotobiontů

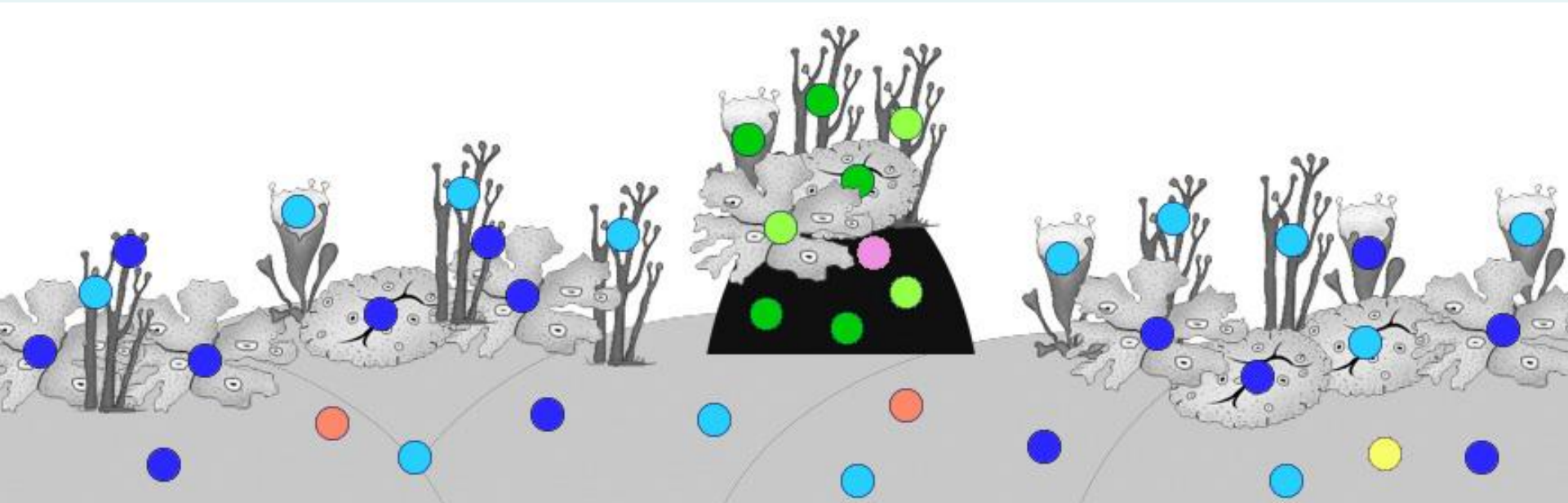
Diverzita lišejníkůvých symbiontů

- Vznik symbiotické interakce

Diverzita lišejníkových symbiontů

- Zatímco mykobionti rostoucí na pískovci byli nalezeni i na betonu (pravděpodobně ve formě spor či sorédií), na pískovec vázané řasy zde zcela chyběly.
- Mykobiont si musí vybrat vhodného řasového partnera z lokální nabídky.
- Prostředí funguje jako velmi silný filtr i u protistních organismů!

Děkuji za pozornost

Poděkování:

- Ondřej Peksa
- Jana Steinová
- Tereza Řídká
- Lucie Vančurová
- Helena Bestová
- Jiří Malíček

• Visegrad Fund

